

KHỞI
ĐỘNG

Thứ ... ngày ... tháng ... năm ...

Tiếng Việt

ÔN TẬP VÀ ĐÁNH GIÁ
GIỮA HỌC KÌ I

(Tiết 5)

NHÀ VĂN
TÀI BA

1. Đọc câu chuyện dưới đây và trả lời câu hỏi.

Tôi sống độc lập từ thuở bé

(Trích)

Tôi sống độc lập từ thuở bé. Ấy là tục lệ lâu đời trong họ dế nhà tôi. Vả lại, mẹ thường bảo chúng tôi rằng: “Phải như thế, để các con biết kiếm ăn một mình cho quen đi, không nên ỷ lại.”. Bởi thế, lứa sinh nào cũng vậy, đẻ xong là mẹ tôi nghĩ ngay đến việc thu xếp cho con cái ra ở riêng.

Lứa sinh ấy, chúng tôi có cả thầy ba anh em. Ba anh em chúng tôi chỉ ở với mẹ hai hôm. Tới hôm thứ ba, mẹ đi trước, ba đưa tôi tấp tễnh, khắp khởi, nửa lo nửa vui theo sau. Mẹ dẫn chúng tôi đi và mẹ đem đặt mỗi đứa vào một cái hang đất ở bờ ruộng phía bên kia, chỗ trông ra đầm nước mà không biết mẹ đã chịu khó đào bới, be đắp tinh tươm thành hang, thành nhà cho chúng tôi từ bao giờ.

Tôi là em út, bé nhất, nên được mẹ tôi, sau khi dắt vào hang, lại bỏ theo một ít ngọn cỏ non trước cửa, để tôi nếu còn bỡ ngỡ, thì đã có thức ăn sẵn trong vài ngày.

Rồi mẹ tôi trở về.

Tôi cũng không buồn. Trái lại, còn lấy làm khoan khoái vì được ở một mình nơi thoáng đãng, mát mẻ. Tôi vừa thầm cảm ơn mẹ, vừa sục sạo thăm tất cả cái hang mẹ đưa đến ở. Khi đã xem xét cẩn thận rồi, tôi ra đứng ngoài cửa, ngẩng mặt lên nhìn trời. Qua những ngọn cỏ ấu non và sắc, tôi thấy màu trời trong xanh. Tôi dọn giọng, vỗ đôi cánh nhỏ mới ngấn đến nách, rồi cao hứng gáy lên mấy tiếng rõ to.

(Theo Tô Hoài, *Dế mèn phiêu lưu ký*)

a. Ba anh em Dế được mẹ giảng giải thế nào về tục lệ lâu dài của họ nhà dế?

Ba anh em Dế Mèn được mẹ giảng giải về tục lệ lâu đời của họ nhà dế là sống độc lập ngay từ nhỏ, để sớm biết tự kiếm ăn, không ỷ lại vào cha mẹ.

b. Chú để út có cảm nghĩ trước việc mẹ cho ra ở riêng:

- Lúc theo mẹ đi trên đường:
- Lúc được mẹ dắt vào chỗ ở riêng:

Cảm nghĩ của chú để út trước việc mẹ cho ra ở riêng:

– **Lúc theo mẹ đi trên đường:** cảm thấy nửa lo nửa vui.

– **Lúc được mẹ đặt vào chỗ ở riêng:** không buồn, trái lại, còn lấy làm khoan khoái vì được ở một mình nơi thoáng đãng, mát mẻ; thầm cảm ơn mẹ.

c. Vì sao chú dễ út thầm cảm ơn mẹ?

Dế Mèn có tính cách mạnh mẽ. /
Dế Mèn thích tự do, tự lập./ Dế
Mèn sống tình cảm./...

d. Em có nhận xét gì về tính cách của chú đế út qua đoạn kết của câu chuyện?

Chú đế út thầm cảm ơn mẹ vì mẹ đã làm cho ba anh em đế mỗi đứa một cái hang đất ở bờ ruộng, chỗ trông ra đầm nước; mẹ đã chịu khó đào bới, be đắp tinh tươm thành hang, thành nhà cho ba anh em đế từ bao giờ không ai hay. Đế út chỉ có thể thầm cảm ơn mẹ vì lúc đó mẹ đã về, đế không thể nói để mẹ nghe được

2. Kể thêm một đoạn cho câu chuyện Tôi sống độc lập từ thuở bé theo tưởng tượng của em.

G: Có thể kể diễn biến tâm trạng của chú dế út trong đêm đầu tiên xa mẹ, xa các anh.

+ Bước 1: Làm việc cá nhân, quan sát tranh, đọc lại hoặc nhớ lại câu chuyện Tôi sống độc lập từ thuở bé, tưởng tượng sau những giờ phút vui sướng, phấn khởi được làm chủ một “ngôi nhà” mới, tự do, thoải mái, Dế Mèn sẽ cảm thấy thế nào trong đêm đầu tiên ở một mình, không có mẹ và các anh ở bên.

+ Bước 2: Viết nhanh lời kể hoặc các ý chính sẽ kể.

+ Bước 3: Kể chuyện theo cặp/ theo nhóm hoặc làm việc chung cả lớp; góp ý cho nhau

Ví dụ: Đêm đầu tiên tại hang mới, một mình tôi trong căn phòng rộng hươ hoác. Không giống ban ngày, nơi đây lạnh lẽo hơn và tối om. Tôi không nhìn thấy gì cả. Mò mẫm tới bên chiếc bàn đá dựng được từ sáng, tôi ngồi rồi nhớ về mẹ, các anh ở nhà. Hoá ra, cuộc sống ở một mình không vui như tôi nghĩ. Tôi trằn trọc cả đêm không ngủ được, ước gì trời mau sáng hơn, ước gì tôi bé xíu, luôn được ở cùng với mẹ...